

SKLOP 5 – Minimalni delovni standardi

Korak 3: določite postopke za dnevna in večdnevna potovanja

Priporočljivo je, da društva vnaprej načrtujejo, kako bodo zagotovila varnost na enodnevnih ali večdnevnih potovanjih, kot so tekmovanja, priprave ali športni tabori. To vključuje prepoznavanje možnih tveganih situacij in vzpostavitev jasnih dogovorov z vsemi udeleženci potovanja. Ti dogovori naj bodo vključeni v notranje pravilnike društva, da so dostopni vsem. Poleg tega je pomembno, da se pravila redno komunicirajo osebju, športnikom ter njihovim staršem ali skrbnikom prek različnih kanalov.

Ta dokument opisuje več možnih tveganih situacij in ponuja predlagane smernice, ki jih lahko upravni odbor društva upošteva. Priporočila so namenjena kot usmeritev in jih je treba prilagoditi kontekstu društva, ob upoštevanju nacionalne in lokalne zakonodaje ter narave športa.

Možne tvegane situacije pri enodnevnih ali večdnevnih potovanjih

1) Okoliščine

Med pripravami in športnimi tabori otroci, mladostniki in spremljevalci pogosto preživijo več dni skupaj. Ta bližina povečuje možnosti za medosebno nasilje, zlasti ob nočitvah. Tveganja vključujejo vstop spremljevalcev v sobe brez razloga, skrivne nočne obiske med mladimi, kršitve zasebnosti med tuširanjem, neprimerne fotografije v sobah, ustrahovanje, ponižujoče vedenje, ...

2) Intenziven odnos med trenerji in mladimi športniki

Ker trenerji in mladi športniki preživijo veliko časa skupaj, se lahko hitro vzpostavi močna vez. Čeprav je to lahko pozitivno, je treba zagotoviti, da se ne zlorabi ali ustvari priložnosti za spolno nasilje.

3) Negativna skupinska dinamika

Negativno vzdušje v skupini lahko spodbuja medosebno nasilje, kot sta ustrahovanje ali izključevanje.

4) Pomanjkanje nadzora in strukture

Premalo spremljevalcev ali pogosti trenutki brez nadzora povečujejo tveganje za nasilje. Pomanjkanje strukture lahko vodi tudi do drugih težav, kot so pomanjkanje spanja, večja verjetnost poškodb, konfliktov in drugih varnostnih izzivov..

5) Neusposobljeni trenerji in mladi spremljevalci

Če trenerji nimajo dovolj pedagoških veščin ali če mladi oziroma mladoletni spremljevalci delujejo brez nadzora izkušenega osebja, lahko nastanejo nevarne situacije. Razlogi za sodelovanje trenerjev na taborih so lahko različni; nekateri si želijo dodatnega zaslужka, drugi sodelujejo iz pristne želje pomagati otrokom k gibanju in razvoju.

6) Uporaba alkohola in drog

Po slovenski zakonodaji je mladoletnim osebam do 18. leta prepovedana prodaja alkohola, zato uživanje alkohola v društvenih dejavnostih med to starostno skupino ni sprejemljivo. Če društvo nima jasnih pravil glede alkohola in drog, lahko pride do zlorab. Trenerji in spremljevalci morajo z alkoholom in drugimi substancami ravnati odgovorno, saj se medosebno, tudi spolno nasilje, pogosto pojavlja v povezavi z njihovo uporabo.

7) Mešane starostne skupine

Kadar so na pripravah ali taborih prisotne različne starostne skupine, se zaradi razvojnih razlik lahko povečajo tveganja. Starejši udeleženci lahko izvajajo pritisk na mlajše ali jih spodbujajo k vedenjem, ki niso primerna njihove razvojne stopnje

8) Raznolikost med udeleženci

Raznolikost je pozitivna, vendar prinaša tudi dodatne izzive za nadzornike, npr. obvladovanje vedenjskih in učnih težav, pomoč otrokom iz socialno šibkih okolij, pomoč otrokom s pomanjkljivo podporo staršev, naslavljanje širokih razlik v športni sposobnosti med udeleženci.

Tveganje	Možne smernice	Priporočila
Okoliščine	Dogovori o razporeditvi sob.	Sobe razporedite glede na spolno identiteto in starostno skupino. Če je možno, namestite različne skupine v ločene hodnike ali nadstropja.
	Dogovori o uporabi tušev v skupnih prostorih.	Zagotovite jasna in spoštljiva pravila uporabe tušev, ob upoštevanju identitete in starosti udeležencev.
	Dogovori o spoštovanju zasebnosti med trenerji, spremljevalci in športniki.	Določite, kateri prostori so lahko skupni in kateri morajo ostati ločeni (npr. garderobe, spalnice, tuširnice).
	Dogovori o pomoči in nadzoru pri preoblačenju in tuširanju mladih ali ranljivih športnikov.	Vnaprej določite starostno mejo ali skupine, za katere je pomoč spremljevalcev v garderobah ali tuših dovoljena.

	<p>Dogovori o uporabi pametnih telefonov, fotografiranju in družbenih omrežjih.</p> <p>Dogovori o prevozu športnikov s strani trenerjev.</p>	<p>Glede pametnih telefonov in fotografiranja upoštevajte smernice iz Koraka 5.</p> <p>Glede prevoza upoštevajte smernice iz Koraka 2.</p>
<p>Intenziven odnos med trenerji in mladimi športniki</p>	<p>Dogovori o romantičnih ali spolnih odnosih med trenerji in mladimi športniki.</p> <p>Dogovori o komunikaciji ena-na-ena med trenerji, spremljevalci in mladimi (npr. prek družbenih omrežij, WhatsAppa ipd.).</p>	<p>Razmerja se lahko vzpostavijo ali obstajajo že pred začetkom priprav ali športnega tabora. Če obstaja razmerje med trenerjem in spolno zrelim mladostnikom, je treba vnaprej skleniti jasne dogovore v posvetu s starši.</p> <p>Če se med taborom začne razvijati novo razmerje, je treba to obravnavati v skladu s kodeksom vedenja društva, ki določa, da se morebitno nadaljnje razvijanje razmerja lahko zgodi šele po koncu tabora, in to le ob soglasju staršev ter v skladu z nacionalno kazensko zakonodajo glede spolnega soglasja.</p> <p>Ne glede na osebne okoliščine se od trenerjev pričakuje, da se ves čas obnašajo profesionalno do vseh športnikov med taborom ali pripravljalnimi obdobjem.</p> <p>Priporočljivo je, da se izogibate komunikaciji ena-na-ena prek mobilnih naprav med udeleženci in spremljevalci ali zunanjim osebjem (npr. kuhinjskim osebjem) med pripravami in športnimi tabori. Če je takšna komunikacija</p>

		neizogibna, naj bo strogo omejena na zadeve, povezane s treningom (npr. med pripravami med stalnim trenerjem in športnikom). V takem primeru se lahko dogovorite, da trener ustvari skupinski klepet, v katerem sta vključena mladoletni športnik in eden od njegovih staršev.
Negativna skupinska dinamika	<p>Dogovori o vsebini in strukturi tabora.</p> <p>Dogovori o tem, na koga se spremljevalci obrnejo ob ustrahovanju ali neprimernem vedenju.</p>	<p>Izvedite teambuilding dejavnosti, kreativno oblikujte skupine in uvedite strukturiran urnik, ki uravnoteži aktivnosti in prosti čas.</p> <p>Predstavite zaščitnika varnega športnega okolja in pojasnite postopke v primeru medosebnega nasilja.</p>
Pomanjkljiv nadzor in pomanjkanje strukture	<p>Dogovori o vsebini in strukturi tabora.</p> <p>Dogovori o številu spremljevalcev glede na število otrok in mladostnikov.</p> <p>Dogovori o nadzoru med prostim časom.</p> <p>Dogovori o nočnem nadzoru.</p>	<p>Uvedite strukturiran urnik, ki uravnoteži organizirane dejavnosti in prosti čas.</p> <p>Vnaprej določite število spremljevalcev, ki zagotavljajo varen in ustrezen nadzor.</p> <p>Priporočljivo je najmanj dva spremljevalca na vsak tabor. Zagotovite, da je med prostimi trenutki vedno prisoten vsaj en spremljevalec.</p> <p>Za nočni nadzor določite dve kontaktni osebi. Pri mešanih taborih naj bo idealno ena moška in ena ženska oseba.</p>
Neusposobljeni trenerji in mladi spremljevalci	Dogovori o tem, kateri profili trenerjev lahko skupaj	Vnaprej določite, katere profile iščete, z namenom uravnotežene mešanice

	vodijo ali nadzorujejo skupino.	starosti, izkušenj, ozadja in izobrazbe. Neizkušeni trenerji naj se učijo od izkušenih. Organizatorji lahko ponudijo obnovitvena usposabljanja za pomoč trenerjem in spremljevalcem pri razvoju znanja in veščin.
Uporaba alkohola in drog	Dogovori o uporabi alkohola in drog med spremljevalci in mladimi, ki jih zakon dovoljuje.	Priporočljivo je, da je najmanj ena odrasla oseba (z vozniškim dovoljenjem) ves večer povsem trezna za primer nujnih situacij. Za vse udeležence, ki jim je alkohol dovoljen, se lahko uvede pravilo zmernosti za celoten tabor. Za druge droge je nujna politika ničelne tolerance.
Mešane starostne skupine	Dogovori o uporabi tušev, garderob, spalnic in prostorov za prosti čas med različnimi starostnimi skupinami.	Stik med različnimi starostnimi skupinami je zaželen, vendar mora vedno potekati v varnem okolju z ustreznim nadzorom odraslih.
Raznolikost udeležencev	Dogovori o zagotavljanju dodatne podpore in ustreznih kompetenc spremljevalcev.	Vnaprej preverite pri starših in mladostnikih, kakšna dodatna podpora je potrebna in kako jo zagotoviti (npr. prostor z nizko stopnjo dražljajev, izposoja športne opreme ali oblačil). O tem se pogovorite s spremljevalci pred začetkom tabora in določite osebo, ki bo nudila podporo otrokom ali mladostnikom s posebnimi potrebami. Ta oseba naj bo tudi kontaktna točka za otroka in njegove starše.